

Sygn. akt IV CSK 162/18

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku M. G. i K. G.
o wpis w księdze wieczystej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 września 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w G.
z dnia 28 listopada 2017 r., sygn. akt III Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w G. oddalił apelację wnioskodawców od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z dnia 21 września 2017 r., którym oddalono ich wniosek o wpisanie w dziale II księgi wieczystej KW nr (...) jako współwłaściciela K. G.

Wnioskodawcy w skardze kasacyjnej powołali podstawę przewidzianą w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazali przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących poważne rozbieżności w orzecznictwie dotyczy przepisów art. 47 § 1 i art. 49 § 1 k.r.o. w odniesieniu do kwestii, czy umowa rozszerzająca małżeńską wspólność ustawową działa wstecz co do praw majątkowych nabytych do majątków osobistych przed dniem jej

zawarcia i ma w takim wypadku charakter sukcesji uniwersalnej, czy też umowa taka ma charakter wyłącznie organizacyjny i działa na przyszłość.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Nie jest rolą Sądu Najwyższego, nie będącego trzecią instancją sądową, korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce.

Skuteczne powołanie przesłanki przewidzianej w art. 389⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. nakładało na skarżących obowiązek wskazania nie tylko przepisów prawa, których wykładnia budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, lecz także szczegółowego opisanie na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, określenia, że mają poważny charakter lub przedstawienia orzeczeń sądów, w których dokonano różnej wykładni przepisów, a także, że dokonanie wykładni przez Sąd Najwyższy jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 11/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, nie publ.). Wiąże się to z taką sytuacją, gdy w odniesieniu do konkretnego przepisu prawnego nie ma jednolitej lub utrwalonej linii orzeczniczej albo ta przyjęta wymaga zmiany, z uwagi na nietrafność lub kontrowersje.

Potrzebę wykładni przepisów skarżący odnieśli do uregulowań, które były już przedmiotem wielu wypowiedzi Sądu Najwyższego, przyjmujących - co pominięto w skardze kasacyjnej - że umowy o rozszerzenie wspólności ustawowej w zakresie, w jakim ustanawiają zasadę kształtującą ustrój majątkowy, są stricte umowami majątkowymi małżeńskimi, działającą na przyszłość i mają charakter organizacyjny (zob. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2003 r., II CK 273/02 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2009 r., III CZP 67/09, nie publ.). Na powyższy ugruntowany w orzecznictwie pogląd

powołał się zresztą w uzasadnieniu zaskarżonego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy. Skarżący w lakonicznym uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozornej rozbieżności w orzecznictwie upatrują natomiast w stanowisku wyrażonym przez Sąd Najwyższy w treści uzasadnienia postanowienia z dnia 25 lutego 2010 r. (I CSK 361/09, nie publ.) Wbrew ich twierdzeniom, w uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy przychylił się do powyższego poglądu o organizacyjnym charakterze majątkowej umowy małżeńskiej, jednak na gruncie stanu faktycznego rozpatrywanej sprawy odniósł się także do wypadku gdy, z woli stron, umowa taka rozciąga na małżonków prawa należące dotąd do ich majątków odrębnych. Skarżący nie wykazali także, że konsekwentne stanowisko wyrażone w przywołanych orzeczeniach było nietrafne, czy też zachodzi potrzeba jego zmiany. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełniał więc wymagań przewidzianych dla ustawowo określonych przyczyn.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której podstawy Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

aj